

Váš dopis zn./ze dne

naše značka

vyřizuje/linka

dne

ČŠIB-S-59/17-B

Vágnerová/543541292

27. 03. 2017

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále ČŠI) prošetřila stížnost zákonných zástupců žáků na *Základní školu, Brno, Labská 27, příspěvkovou organizaci* (dále škola).

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve výše uvedené škole dne 7. a 8. března 2017, o vyjádření ředitele, zástupkyně ředitele, třídní učitelky a asistentky pedagoga třídy II. C, školní speciální pedagogičky, školní psychologičky a o kontrolu příslušné dokumentace.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

- 1) Stěžovatelé poukazovali na to, že jejich děti dostávají často nepřiměřené množství domácích úloh a dokonce i nové učivo, že v době vyučování je ve třídě paní učitelka V. třídy a žáci proto dostanou samostatnou práci, kterou musí doma dokončit.

Třídní učitelka II. C uvedla k přítomnosti učitelky V. třídy, že tato kolegyně byla ve třídě na vzájemné hospitaci dne 10. ledna 2017 (zapsáno v třídní knize), občas se ve třídě zastavila před začátkem vyučování, o přestávce a asi 2 x přišla ve své volné hodině něco vyřídit v průběhu vyučování. Toto potvrdila také asistentka pedagoga.

Dále uvedla, že obvykle zadává jeden úkol denně a jeden sloupec na výpočet násobilky. Na víkendy úkoly nezadává, s výjimkou násobilky. Pokud žáci nestihnou vypracovat úkol v hodině, dokončí ho doma nebo na začátku následující hodiny. Zároveň uvedla, že nikdy nezadala učivo, které by nebylo probráno.

ČŠI analýzou dokumentace žáků (sešity, „úkolníčky“ a deníčky školáčka) zjistila, že žáci dostávají především domácí úkoly z matematiky a ze čtení. U některých žáků se vyskytly zápisy s větším množstvím cvičení, ale nešlo s jistotou konstatovat, zda se jedná o úkoly z jednoho dne. Občas se objevil úkol *do zítřka se doučit měkké slabiky, naučit se násobky 3, dokončit cv. atd.*

Objektivně nelze posoudit, zda třídní učitelka zadávala žákům nepřiměřené množství úkolů, ani že v době, kdy byla ve třídě její kolegyně z V. třídy, zadala žákům samostatnou práci, kterou museli dokončit doma. Výroky uvedené ve stížnosti a tvrzení vyučující se rozchází.

Stížnost je v tomto bodě neprokazatelná.

- 2) Stěžovatelé poukazovali na to, že třídní učitelka II. C řekla žákům, že si začne ve třídě sjednávat pořádek „hadičkou“, a že ředitel školy toto vyjádření bral jako žert ze strany

paní učitelky. Dále vyjádřili nespokojenost s nevhodným vyjádřením učitelky V. třídy na adresu žáků a s nevhodným chováním ředitele školy při jednání dne 10. února 2017.

Třídní učitelka i asistentka pedagoga uvedly, že k výše uvedené situaci došlo za přítomnosti učitelky V. třídy. Ta se zeptala žáka, který je sourozencem žáka její třídy, zda zlobí, a „zažertovala“, že má ve třídě hadičku na zlobivé děti. Obě uvedly, že se žáci smáli.

Ředitel školy tuto informaci okamžitě řešil a s třídní učitelkou II. C projednal. Sdělil jí, že považuje takovou konverzaci za nevhodnou zvláště u takto malých dětí a upozornil ji na to, že tato situace se již nesmí opakovat.

Ředitel školy dále potvrdil, že při jednání dne 10. února 2017, kdy ho stěžovatelka v půlce věty přerušila „monologem důrazně provázených výčitek“, ji přerušil větou „nechte mě jednou domluvit“, kterou podpořil plácnutím dlaně o desku stolu. Uznal, že v seriózní komunikaci je tento prvek nepřijatelný.

Komunikace pedagogických pracovníků školy s žáky třídy II. C a některými zákonnými zástupci těchto žáků ve výše uvedených případech byla nevhodná.

Stížnost je v tomto bodě důvodná.

- 3) Stěžovatelé poukázali na to, že třídní učitelka II. C vzkázala po synovi (žák s katalogovým číslem 10), že pokud se mu s rukou (po úrazu) něco ve škole stane, ponese za to zodpovědnost matka.

Třídní učitelka toto tvrzení popřela. Při oznámení, že půjdou bobovat, vyjádřila obavu o bezpečnost žáka v souvislosti s úrazem jeho ruky.

Výroky uvedené ve stížnosti a tvrzení třídní učitelky se rozcházejí.

Stížnost je v tomto bodě neprokazatelná.

- 4) Stěžovatelé nebyli spokojeni s hodnocením syna (žák s katalogovým číslem 10) z psaní vzhledem k jeho omezení způsobeném úrazem ruky a z úkolu na doplňování v pracovním listu.

ČŠI analýzou sešitu z psaní žáka s katalogovým číslem 10 zjistila, že byl hodnocen známkou výborný, chvalitebný nebo byl úkol „ovidován“. Pokud byl hodnocen chvalitebně, jednalo se o přepis nebo opis, kde žák chyboval.

Třídní učitelka potvrdila, že nastavila ve třídě pravidlo - pokud se žák na pracovní list nepodepíše a v případě, že bude hodnocen známkou „výborný“, nebude tuto práci hodnotit. Z tohoto důvodu žákům známku „výborný“ škrtla.

Nastavené pravidlo je v rozporu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu, platným ve školním roce 2016/2017.

Stížnost je v tomto bodě důvodná.

- 5) Stěžovatelé poukazují na demotivační systém, který třídní učitelka nastavila za zapomínání. Dále upozornili na to, že žáci musí pracovat o přestávkách a nemají čas na relaxaci.

Třídní učitelka potvrdila, že žáci dostávají zápisy do tzv. „zapomínáčku“ i za to, že rodiče nepodepíší zadání k úkolu v deníčku, přestože je úkol vypracovaný. Když rodiče žáka s katalogovým číslem 10 vyjádřili nesouhlas se zápisem, třídní učitelka jeho „zapomínáček“ vyhodila a dala mu nový. Dále uvedla, že nevyžaduje, aby žáci psali cvičení o přestávkách, ale připustila, že je píše bez jejího vědomí. Dává jim možnost dopsat učivo v poslední hodině. Nevyžaduje to po všech.

ČŠI analýzou sešitů z psaní a českého jazyka žáků II. C třídy zjistila, že v některých případech byla cvičení pro žáky druhého ročníku nevhodně dlouhá.

Třídní učitelka II. C nepřistupovala při hodnocení zapominání ke všem žákům stejně. Nastavené pravidlo o zapominání je v rozporu se školním řádem platným ve školním roce 2016/2017.

Stížnost je v tomto bodě důvodná.

- 6) Stěžovatelé nebyli spokojeni s řešením ředitele školy, když ho upozornili na chování třídní učitelky II. C k dětem, že si při výkladu učiva „smskuje“, jí a mluví na žáky s plnou pusou.

Ředitel školy uvedl, že dne 31. ledna 2017 se uskutečnilo jednání se stěžovatelkami a zástupkyní ředitele. Upozorňovaly mimo jiné na nepřiměřené zvyšování hlasu třídní učitelky, její špatnou komunikaci s žáky a ponižování žáků před celou třídou. Dohodly se, že vedení školy podněty prošetří a seznámí je s výsledky na schůzce dne 10. února 2017.

Zástupkyně ředitele uvedla, že následně dne 2. února 2017 provedla ve třídě II. C hospitaci v hodině prvouky. Výhrady k chování třídní učitelky k žákům se jí nepotvrdily. Učitelka na žáky nekřičela, nezvyšovala hlas, žáky chválila. Připustila, že tón jejího hlasu a přístup k žákům nesl známky psychického vyčerpání, působila unaveně, což komunikaci a atmosféře ve třídě nepřispívalo.

Dne 6. února 2017 projednalo vedení školy připomínky zákonných zástupců s třídní učitelkou. Ta uvedla, že hledala míru komunikace vhodnou pro druhou třídu a domnívá se, že v tomto směru nastal pozitivní posun – třída reaguje na organizaci práce mnohem lépe a ona našla potřebnou míru razance hlasu. Co se týká „smskování“, připustila, že výjimečně telefon ve vyučování použila pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků. Zároveň řekla, že v jednom případě si vzala bramborové lupínky, které měla na stole. Toto potvrdila rovněž asistentka pedagoga. Ředitel školy třídní učitelku upozornil, že toto chování je v rozporu s pracovním řádem a Režimem školy a pokud se bude opakovat, přistoupí k postihu. Dále se dohodli, že učitelka se zúčastní dvou cyklů školení v oblasti komunikace a práce se třídou.

Dne 10. února 2017 při společném jednání obou stěžovatelek s ředitelem školy, jeho zástupkyní a asistentkou pedagoga ve třídě II. C se nepodařilo vzhledem k nespokojenosti stěžovatelek v jeho průběhu probrat v klidu všechny body, na kterých se na začátku dohodli, ani stanovit termín k projednání běžných situací organizace výuky a domácí přípravy ve třídě II. C s třídní učitelkou a zástupkyní ředitele.

ČŠI zjistila, že o problémech v oblasti komunikace se žáky, které byly podobného rázu, na jaké upozorňovali stěžovatelé, bylo vedení školy informováno po hospitaci školním inspektorem v rámci inspekční činnosti dne 10. října 2016. Na základě toho provedlo vedení školy s třídní učitelkou pohovor, kde jí doporučilo, aby se zaměřila na upravení komunikace se žáky na úroveň vhodnou jejich věku. Dále ji upozornilo, že atmosféru ve třídě bude sledovat školní psycholožka, školní speciální pedagožka a zástupkyně ředitele a bude vyslána na seminář se zaměřením na komunikaci, práci s třídou a atmosféru ve třídě. Školní psycholožka uvedla, že s výše uvedenou třídou pracovala v loňském školním roce. V letošním školním roce ji třídní učitelka informovala, že s kolektivem třídy již není potřeba pracovat. Dále uvedla, že třídu navštívila 2x. Atmosféra ve třídě se jí nelíbila, paní učitelce chyběla trpělivost a komunikace s žáky neodpovídala jejich věku. Na její připomínky a rady třídní učitelka reagovala negativně a nechtěla nic slyšet.

Analýzou zápisů v třídní knize třídy II. C ve školním roce 2016/2017 ČŠI zjistila, že zástupkyně ředitele byla na hospitaci dne 2. února 2017, školní psycholožka navštívila hodinu českého jazyka společně s ředitelem školy dne 20. února 2017.

Na základě obsahu stížnosti byla provedena v průběhu šetření stížnosti hospitační činnost v předmětech český jazyk (2 x) a matematika. Ve třídě byli přítomni 23 žáci. Na hospitační činnost nebyla vyučující předem upozorněna. V jedné hodině českého jazyka byla přítomna asistentka pedagoga. Vzdělávání probíhalo v klidné atmosféře. Vyučující na žáky nezvyšovala hlas, nevyjadřovala se o nich negativně, ani je žádným jiným způsobem neponižovala. Asistentka pedagoga se věnovala zejména žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami. K činnostem, které vyučující zvolila k zavádění nového učiva či učiva již probraného, žáky žádným způsobem nemotivovala. Při vzdělávání převažoval její projev, žákům předkládala hotové poznatky, málo je vedla k objevování souvislostí a k vyjádření vlastního názoru či postřehu k probíranému tématu. Podnětnost výuky byla minimální. Převažovala frontální výuka prokládaná samostatnou prací, v českém jazyce žáci měli možnost krátce pracovat ve skupinách při plnění soutěžního úkolu. Statické a jednotvárné činnosti bez zařazení relaxačních chvil vedly k pasivitě některých žáků a k neklidu jiných. Jednotlivé aktivity nebyly též promyšlené a z didaktického hlediska nebyly vždy vhodně nastaveny. Při zavádění násobilky 5 se vyučující omezila na vyjmenování řady násobků, ihned poté žákům zadala samostatnou práci bez společného procvičení nového učiva. Do českého jazyka zařadila diktát, při jehož realizaci žáky rušila poznámkami nesouvisejícími s diktovaným textem. Některým žákům nebyly při psaní vytvořeny správné ergonomické podmínky, lavice či židle nebyly přizpůsobeny výšce žáků. V průběhu hospitovaného vzdělávání nebylo pozorováno, že by třídní učitelka při výkladu učiva nebo diktátu používala mobilní telefon či jedla. Žáku s katalogovým číslem 10 poskytovala v průběhu výuky individuální podporu vzhledem k pouhému stavu jeho pravé ruky, při psaní diktátu mu dala možnost zkrácené verze, při plnění dalších úkolů text neopisoval, pouze doplňoval gramatické jevy do předtištěného textu. V hospitovaných hodinách byl žákům zadán domácí úkol z českého jazyka.

Vedení školy se situací ve třídě II. C zabývalo, ale podcenilo její závažnost. Nastavený kontrolní systém byl neúčinný.

Stížnost je v tomto bodě důvodná.

- 7) Stěžovatelům se nelíbilo, že jim třídní učitelka sdělila, že jsou s učivem pozadu, žáci neumí počítat, dostávají velké množství domácích úkolů na vánoční prázdniny a pravidelně na víkendy, a potom šli 4 krát v hodinách českého jazyka bobovat.

K tomuto třídní učitelka uvedla, že se v letošním školním roce byli bobovat pouze 3 krát. Jednou se z důvodu nepříznivého počasí bobování nekonalo. V žádném případě nedocházelo k tomu, že by odpadla hodina českého jazyka, protože vždy zařadila český jazyk místo pracovních činností nebo výtvarné výchovy. Dále uvedla, že vzhledem k problémům žáků v matematice, jim zadává pravidelně jeden sloupec příkladů za domácí úkol.

ČŠI z „úkolníčků“ žáků a sešitu vycházek zjistila, že třídní učitelka organizovala bobování ve dnech 5. ledna a 2. února 2017 pro celou třídu a 10. a 11. ledna 2017 vždy pro polovinu třídy. V třídní knize je bobování uvedeno pouze v týdnu od 9. do 13. ledna 2017 v hodině tělesné výchovy. V předmětech český jazyk, výtvarná výchova a pracovní činnosti nebylo v měsíci lednu a únoru 2017 ani jednou zapsáno, že by byla třída bobovat. Informace z prosince 2016 o tom, že jsou v učivu pozadu, na webových stránkách třídy v době inspekční činnosti nebyly. ČŠI porovnáním zápisů

v třídní knize, hospitační činností a učiva ve školním vzdělávacím programu JARO, č. j. 70/07 zjistila, že v době inspekční činnosti probírané učivo odpovídalo učebním osnovám českého jazyka a matematiky.

Vyjádření třídní učitelky neodpovídá zápisům v třídní knize a liší se od tvrzení stěžovatelů. Nelze zpětně prokázat, zda byly všechny hodiny českého jazyka realizovány, protože v třídní knize se probrané učivo daného předmětu zapisuje souhrnně za celý týden.

Stížnost je v tomto bodě neprokazatelná.

- 8) Zákonná zástupkyně žáka s katalogovým číslem 8 upozornila na to, že třídní učitelka neřešila jeho poruchu učení – dyslexii.

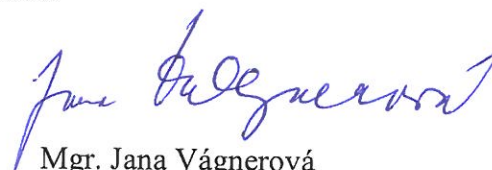
Třídní učitelka uvedla, že se jí tento žák nejeví jako žák, který by v současné době potřeboval podpůrná opatření. Po upozornění stěžovatelky na jednání dne 10. února 2017 prováděla u tohoto žáka školní speciální pedagožka orientační diagnostiku ve dnech 1. a 2. března 2017. Uvedla, že s výsledky seznámí jeho matku po jarních prázdninách.

Tvrzení stěžovatelky a třídní učitelky se rozchází a škola neměla žádné odborné stanovisko školského poradenského zařízení, které je kompetentní stanovit případná podpůrná opatření při vzdělávání žáka.

Stížnost je v tomto bodě neprokazatelná.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních k nápravě. Stěžovatele, který byl o tomto postupu vyrozuměn, prosím, písemně informujte o výsledku Vašeho vyřízení jeho stížnosti a opatřeních k odstranění příp. nedostatků.

S pozdravem

Mgr. Jana Vágnerová
školní inspektorka – vedoucí
inspekčního týmu

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Městské náměstí
602 00 Brno

Přílohy

kopie stížnosti

Na vědomí

ředitel školy
stěžovatelé